

Głos Wielkopolski

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-INFORMACYJNE

Rok I

Poznań, środa, 14 marca 1945

Nr 23

O tak zwanych Leistungs-Polakach

Jednym z najaktualniejszych zagadnień bieżącej chwili jest sprawa tak zwanych „Leistungs-Polakach”. W słowniku polskim nie znajdujemy odpowiednika na oznaczenie tego typu Polaka i nikt zapewne nie będzie wysilać się na wynalezienie neologizmu, określającego człowieka, którego Niemcy uznali za jednostkę roboczo wartościową.

Kogo właściwie zaborcy wyróżniali i wciągali na listę L.? Nie ulega wątpliwości, że były to na ogół jednostki, które można by podzielić na trzy zasadnicze kategorie.

Do pierwszej, stosunkowo licznej zaliczyć można tych wszystkich, co swą nadmierną pracą zawodową przyczyniali się do wzmocnienia siły obronnej zaborcy.

Do drugiej, jednostki tchórzliwe, przybierające wobec grabieżcy germańskiego postawę służalczą, sprzeczną z zachowaniem się prawdziwego Polaka, dumnego ze swej narodowości i nieprzywykłego do zginania karku przed katami i mordcami polskich mężów, kobiet i dzieci. Były to osoby podlizujące się i wkradające w łaski ciemiężców, ludzie o słabych charakterach, twierdzący, że dostosowują się tylko do ciężkich czasów i ratują własne rodziny.

Do ostatniej wreszcie kategorii zaliczyć musimy jednostki o miernej, lub wręcz żadnej wartości moralnej. Można o nich wyrazić się, że byli najemnymi pacholcami germańskimi, odrabiającymi czarną konfidencyjną robotę. Właściwie te jednostki w głównej mierze wspólnie ze swymi „panami” pędziły własnych rodaków bezlitośnie do prac i traktowały ziomków gorzej niż bydło robocze. Oni również rozdzielali razy i wydobywali ostatnie siły z kobiet i dzieci polskich, upadających ze zmęczenia i wyczerpania. Tych zauszników nie można zaliczyć do Polaków, tym przysługuje miano zdrajców. Podobnych zaprzedańców i donosicieli, konfidentów i siepaczy mieliśmy na ziemiach naszych niestety sporo.

Starajmy się jednak być obiektywni, aby nie zatracić poczucia sprawiedliwości.

Pewnym jest jedno. W czasie okupacji nie wszyscy L-Polacy okazali się na tyle złymi, aby ich jednak potępić. Tak samo, jak nie wszyscy zwykli Polacy, przez Niemców nie wyróżnieni — byli idealni. Można by znaleźć wielu takich, których na listę „L” nie wciągnięto, lecz których patriotyzm i sposób postępowania pozostawiały wiele do życzenia.

Przykładów można by przytoczyć wiele.

Metody ludzkiego postępowania uzależnione są nie tylko od wewnętrznych przekonań, stopnia inteligencji czy wartości etycznych — lecz również od rodzaju charakteru ludzkiego. Bywają ludzie o wrózonej pracowitości, sumienni i pedantyczni. Charakter takich ludzi nie uznaje jakiegokolwiek pozbłaźliwości i zaniedbania się przy wypełnianiu powierzonych im czynności. Polacy o takich charakterach pracowali tak samo sumiennie i wydajniej będą pracować dziś dla Ojczyzny. Co ważniejsze — ludzie tacy są zwykle wybitnymi fachowcami, wyspecjalizowanymi w pracach swego fachu. Często okazują się niezbędnymi na zajętych stanowiskach.

Patrząc z tego punktu widzenia na

Nad Odrą i Bałtykiem Armia Czerwona gromi hordy hitlerowców

Kistrzyń — nad Odrą, Puck — nad Bałtykiem w ręku wojsk radzieckich, które stoją o 10 km od Gdyni — Na Pomorzu zajęte zostały Tczew i Wejherowo

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 12 marca brzmi:

Wojska 2-go frontu białoruskiego, kontynuując natarcie zdobyły ważne punkty oporu Niemców na przedpolach Gdańska i Gdyni — miasta Tczew (Dirschau), Wejherowo (Neustadt), i doszły do wybrzeża zatoki Gdańskiej na północ od Gdyni, zajmując miasto Puck (Putzig). Równocześnie wojska frontu zajęły ponad 100 innych miejscowości, wśród których Kwaszyń, Kollctzkau, Reszke, Gniewau, Gross Schlatau, Sellistrau, Polcyn, Werblin, Szławoszcin, Karwen. 11 marca w rejonie tym wzięto do niewoli ponad 2000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Wojska 1-go frontu białoruskiego po uporczywych walkach, 12 marca szturmem zdobyły miasto i twierdzę Kistrzyń (Kistrin) — ważny węzeł dróg kolejowych i silny punkt oporu Niemców nad rzeką Odrą, osłaniający przedpole Berlina.

Na Węgrzech na północny wschód i wschód od jeziora Balaton wojska nasze odpierały ataki potężnych sił piechoty i czołgów nieprzyjaciela i zadały mu znaczne straty. 11 marca w walkach w rejonie tym, ogniem naszej artylerii zniszczono 54 niemieckie czołgi i działa samochodowe i prócz tego uszkodzono i zerwało się na minach 27 czołgów i dział samochodowych nieprzyjaciela.

Na pozostałych odcinkach frontu —

walki o charakterze lokalnym i działania zwiadowców.

11 marca na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 168 niemieckich czołgów i dział samochodowych. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 102 samoloty nieprzyjaciela.

Radzieckie Biuro Informacyjne w Komentarzu do komunikatu podaje:

Wojska marszałka Żukowa zajęły Kistrzyń, miasto oddalone o 80 km od Berlina. Niemcy, czując niebezpieczeństwo, rzucili do walki najlepsze jednostki wojskowe, ściągnięte z okolic Berlina. Pomimo rozpaczliwych kontrataków i olbrzymich strat nie zdołali powstrzymać wojsk radzieckich, które szturmem zdobyły miasto.

Wojska marszałka Rokossowskiego w zwycięskim pochodzie dotarły do zatoki Gdańskiej, przecinając łączność wojsk niemieckich między Gdynią a Gdańskiem. W wyniku walk zostały zdobyte: Puck, Wejherowo, Tczew oraz miejscowość Chwaszczyno — położona o 10 km na południowy zachód od Gdyni.

W skoordynowanym współdziałaniu z wojskami lądowymi lotnictwo radzieckie bombardowało wczoraj Gdynię, Gdańsk i Królewiec.

5000 samolotów bombardowało Niemcy

Lotnictwo sprzymierzonych niezmordowane

Londyn, 13. 3. — Jak donosi Kwatera Główna wojsk sprzymierzonych, ponad 5000 samolotów bombardowało wczoraj Niemcy. 800 ciężkich bombowców zrzuciło swój ładunek na zachodnie wzniesienie kolejowe, tamując ruch w przeszło 40 miejscowościach. Na Dortmund dokonano najcięższego nalotu podczas dnia, zrzucając 5000 ton bomb (w tym nalocie użyto też bomb 2-tonowych), był to nalot groźniejszy od ostatniego dokonanego na Essen.

Wspomagając akcję wojsk radzieckich — bombardowano również Świnoujście. „Moskity” bombardowały Berlin po raz 21-szy z rzędu.

Lotnictwo stacjonowane we Włoszech wzięło na cel linie kolejowe w Austrii i północnych Włoszech, rafinerię nafty pod Wiedniem oraz przełęcz brennerską, którą bombardowano 45-ty raz z kolei.

W obronie demokracji

Rezolucja włoskiej Konfederacji Pracy

Rzym, (TASS). — Rezolucja zaaprobowana przez dyrektoriat Powszechnej Konfederacji Pracy, głosi: Włoska Powszechna Konfederacja Pracy uroczysto oświadcza, że będzie przeciwstawiać się wszystkimi siłami wszelkiej

próbie zamachu, skierowanego przeciwko wolności narodu włoskiego i przeciwko szybkiemu wprowadzeniu sprawiedliwości, której naród kategorycznie się domaga.

Rezolucja oświadcza, że panujące w

przekonania, że kwestia ich nie może być rozwiązana jednym pociągnięciem pióra i ogólnym zarządzeniem.

Segregacja jest konieczna. Wyeliminowania i ukarania winnych domaga się nie tylko Naród Polski, lecz również poczucie sprawiedliwości społecznej. Winnych znajdzie się bez wątpienia wielu, być może znaczna większość między szeregami L-Polaków. Znajdą się

winiem było, że nie zdobyli się na odmowę przyjęcia wątpliwego zaszczytu. W warunkach, w których wegetowało życie polskie na tutejszych ziemiach odmowa równała się czasem... bohaterstwu.

L-Polacy staną przed Sądem Narodowym. Naród sam rozsądzi i rozstrzygnie o karze czy uwolnieniu. Wyrok tego sądu zadecyduje o losie rzeczywistego

kraju zaburzenie jest rezultatem niedostatecznych zarządzeń dla efektywnego przeprowadzenia czystki i ukarania osób odpowiedzialnych za obecną tragiczną sytuację. Rezolucja oświadcza, że klasa robotnicza nie ścierpi takiego stanu rzeczy, który zagraża wolności i przyszłości demokracji.

Próżne wysiłki

Moskwa, 13. 3. — Jak donosi rozgłośnia amerykańska, Hitler usunął Runstedta ze stanowiska naczelnego dowódcy frontu zachodniego. Na jego miejsce mianowany został Model — nieraz już bity na froncie radzieckim.

Dalsze sukcesy na zachodzie

Londyn, 13. 3. — Wojska sojusznicze zajęły po drugiej stronie Renu 23 miejscowości. Jednostki wojsk sprzymierzonych znajdują się o 5 km od autostrady Kolonia — Frankfurt n/M. 3-cia armia amerykańska, posuwając się wzdłuż Moseli opanowała rzekę (z wyjątkiem odcinka 15 km długości na środkowym jej biegu).

Przyczółek pod Remagen

rozszerza się

Londyn, 13. 3. — Jak donosi Kwatera Główna wojsk sprzymierzonych, przyczółek pod Remagen rozszerza się. Wczoraj wojska sojusznicze posunęły się znów o 2 km naprzód, tak, że obecnie przyczółek ma 16 km szerokości i 7 km długości. Próby zniszczenia mostu przez oddziały niemieckie nie powiodły się. Most został jedynie lekko uszkodzony, co nie przeszkadza przeczucaniu transportów wojskowych na drugą stronę Renu.

Most na Renie pod Remagen — nieuszkodzony

Londyn, 13. 3. — Jak donosi prasa londyńska, most na Renie pod Remagen (przyczółek wojsk sprzymierzonych), pomimo wysiłków lotnictwa nieprzyjacielskiego, jest nieuszkodzony. Transporty na drugi brzeg odbywają się w dalszym ciągu.

Zlikwidowanie przyczółka niemieckiego

Londyn, 13. 3. — Jak donosi komunikat Kwatery Głównej wojsk sprzymierzonych — przyczółek niemiecki na zachodnim brzegu Renu, pod Wesel, został zlikwidowany. Niemcy, cofając się, wysadzili w powietrze oba mosty na Renie.

Mają szczęście do kotłów

Londyn, 13. 3. — Jak donosi Kwatera Główna wojsk sprzymierzonych, przy połączeniu się 1-ej i 3-ciej armii amerykańskiej, utworzył się kocioł, w którym zostało zamkniętych 23.000 Niemców. Długość kotła wynosi 35 km, szerokość 10 do 20 km.

członka rodziny, który okazał się winnym. Bo przecież żona, dzieci, czy rodzice w przewinieniu najczęściej nie brali żadnego udziału.

I nie tylko L-Polacy — również wszyscy ci, co swą postawą, postępowaniem i odszczepieństwem zeszedli z drogi obywatelskiej i przyczynili się do pogłębienia niedoli polskiej za czasów okupacji, odpowiedzialni muszą być za zło, którego stali

Znów dwa transportowce niemieckie zatoneły

Moskwa, 13. 3. — W porcie norweskim zatopiony został transportowiec, na którym znajdowało się 5000 aparatów radiowych zrabowanych przez hitlerowców ludności norweskiej. Zatopiony został również transportowiec niemiecki „Donau”.

Rumunia zadowolona

Moskwa, 13. 3. — Wszystkie gazety rumuńskie zamieściły artykuły wstępne, omawiające objęcie Siedmiogrodu przez rząd rumuński, zamieszczając jednocześnie portrety marszałka Stalina, króla Karola i premiera Grosy. W artykułach tych prasa rumuńska daje wyraz swemu zadowoleniu oraz wyraża wdzięczność rządowi radzieckiemu.

Uroczystości siedmiogrodzkie w Cluj

Bukareszt, 13. 3. — Premier Grosa zaprosił postać radzieckiego Wyszynskiego na uroczystość w Cluj, która się odbędzie z racji objęcia rządów przez Rumunię w Siedmiogrodzie.

Port Zamboanga zajęty

London, 13. 3. — Wojska amerykańskie, które wylądowały na wyspie Mindanao, zajęły port Zamboanga, leżący na południowo-zachodnim cyplu wyspy.

„Lot” wzywa swych pracowników

Warszawa (POLPRESS). W najbliższych dniach władze przystąpią do uruchomienia linii lotniczych na całym obszarze Państwa. Wzywa się więc wszystkich dawnych pracowników Polskich Linii Lotniczych „Lot”, jak również wszystkich dawnych pracowników Ministerstwa Komunikacji, zatrudnionych w portach lotniczych, o niezwłoczne nadesłanie swych adresów z życiorysem, ze szczególnym uwzględnieniem okresu od dnia 1 września 1939 r. do chwili obecnej. Znajdujący się w wojsku podadzą swój przydział służbowy. Podania kierować pod adresem: Ministerstwo Komunikacji, Inspektor dla Spraw Lotnictwa Cywilnego, Warszawa-Praga, ul. Wileńska 2.

Prace kulturalne w Łodzi

Łódź. (Polpress). Na terenie miasta Łodzi prowadzone są prace nad zabezpieczeniem i doprowadzeniem do porządku Muzeum Przyrodniczego w Parku Sienkiewicza, Muzeum Historii i Sztuki i Muzeum Archeologicznego.

Muzeum Przyrodnicze pozostało w całości, Niemcy nie zdążyli nic wywieźć. W najbliższym czasie zostanie ono otwarte dla publiczności. Z Muzeum Historii i Sztuki natomiast wywieźli Niemcy wiele cennych obrazów, m. in.: portret „Matki” Rodakowskiego. Również z Muzeum Archeologicznego wywieziono część starych wykopalisk z ziemi łódzkiej, pozostały tylko kopie. Wiele jednak cennych przedmiotów przechowało się wśród robotników. Przedmioty te grupuje się w gmachach Muzeów.

Wiosenne zasiewy w Lubelskim

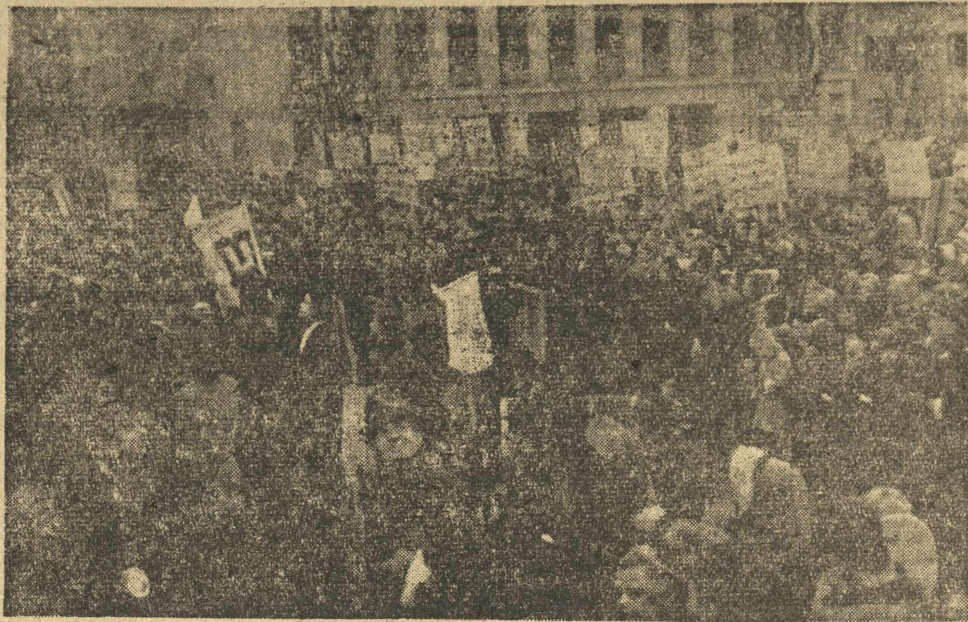
Lublin. (Polpress). Na plenarnym posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie, poświęconym rocznicy powstania W. R. N. obradowano przede wszystkim nad sprawą siewu wiosennego. Podkreślono konieczność wzajemnej pomocy chłopów w wypożyczaniu siły pociągowej, rolniczych narzędzi, zboża, szczególnie potrzebna jest pomoc dla leżących przez długi czas w pasie przyfrontowym powiatów: janowskiego, puławskiego, zamojskiego i chrubieszowskiego. Kierowanie organizacją zasiewu powierzono Izbowi Rolniczemu, które będą współdziałały z samopomocą chłopską. Ponadto omówiono znaczenie całkowitego zrealizowania świadczeń rzeczowych na wsi lubelskiej, dla zaopatrzenia ośrodków przemysłowych w artykuły spożywcze, szczególnie na terenach nowo wyzwolonych.

Stokowski powróci do Polski

Moskwa (POLPRESS). Sławny polski dyrygent orkiestr symfonicznych Leopold Stokowski zaoferował swą współpracę z nowo narodzoną Polską, przyrzekając przybyć do kraju i tworzyć na miejscu orkiestry i związki muzyczne.

Wbijemy słupy graniczne nad Odrą i Nisą

Spółceństwo poznańskie zmanifestowało słusność pretensji
Polskiego Narodu do ziem zachodnich

Pod hasłem „Żadamy ziem zachodnich” odbył się w ubiegłą niedzielę — na placu Wolności — wielki wiec manifestacyjny. Udział w wiecu wzięły partie demokratyczne, Związki Zawodowe, Związek Walki Młodych oraz tłumy społeczeństwa poznańskiego. Organizacje polityczne i społeczne przybyły na wiec z licznymi sztandarami i transparentami, stanęły pod balkonem „Arkadii”, z którego przemawiali przedstawiciele władz oraz partii.

Wiec otworzył przedstawiciel Polskiej Partii Robotniczej, obywatel Danielak, wzywając zebranych do odśpiewania „Roty” — po czym przedstawił program wiecu. Głos zabrał po nim obywatel wicewojewoda Widy-Wirski, który podkreślił celowość naszego dążenia na zachód po Odrę i Nisę. Przedstawiciel Związku Ziem Zachodnich omówił ważność prac Związku w obecnym okresie organizacji życia państwowego, po czym oddał głos obywatelowi Grajkowi z Polskiej Partii Socjalistycznej, który analizując fakty historyczne, uzasadnił pretensje nasze do ziem zachodnich. Przemówienie obywatela Grajka przerywane było licznymi oklaskami i okrzykami — poprzez które manifestowano słusność wywodów mówcy. Walkę polskiego chłopca o niepodległość kraju oraz ważność zjednoczenia się całego Narodu w walce z wiecznym łakomym na nasze ziemie najezdźcą zachodnim omówił obywatel Jagło, przemawiający z ramienia Stronnictwa Ludowego.

Prezydent miasta, obywatel inżynier Maciejewski, zreasumował w następnym przemówieniu krzywdy, jakich Niemcy dopuszczali się na naszych ziemiach od najdawniejszych lat, oraz zwrócił uwagę na traktowanie „Volksdeutschow”, będących zdrajcami polskiego Narodu. Wytyczne wszystkich warstw pracujących omawiał prelegent obywatel Rypiński. Świat pracy po pięć i pół letniej niewoli powraca znów do swych warsztatów, jednak nie rozbity a jeszcze więcej skupiony poprzez jeden

Związek Zawodowy. Przedstawiciel Wojska Polskiego, ob. Marcinkowski, wspominał o wysiłku Wojska Polskiego, które wspólnie z bohaterką Armią Czerwoną zdwoi wysiłki, dojdzie do Berlina, a nad Odrą i Nisą wbije znów słupy graniczne. Jako ostatni przemawiał sekretarz wojewódzki Polskiej Partii Robotniczej, obywatel Kalinowski. Przemówienie obywatela Kalinowskiego, przerywane często oklaskami i okrzykami, było apelem do całego społeczeństwa, aby w oparciu o silny rząd i partię podjęło pełną rozmach pracę nad wzmocnieniem nowej Polski.

Wiec zakończono odśpiewaniem „Roty” i Hymnu Narodowego, po czym sformowano pochód. Ze sztandarami na czele pochód udał się przed „Grób Poległych”, gdzie złożono hołd bohaterom poległym w walce o uwolnienie miasta. Głównymi ulicami przemaszzerowano następnie przed gmach województwa, gdzie przemówił do manifestujących obywatel wojewoda Gwiazdowicz. Obywatel wojewoda zwrócił się z apelem do zebranych, aby wyteżyli wszystkie swe siły w pracy dla Polski i w pracy nad odbudową miasta. Mówca podkreślił ważność podjętej pracy zwłaszcza na roli, gdyż ziemia to odcinek pracy, mający podnieść strukturę gospodarczą zniszczonego kraju. Dalej zwrócił się z apelem do społeczeństwa poznańskiego, aby po obywatelsku przyjęło w swe szeregi Polaków zza Bugi (okrzyki na cześć obywatela wojewody). Ponownie zabrał potem głos wicewojewoda Widy-Wirski, stwierdzając, że poznański chłop, robotnik oraz inteligent w mieście i na prowincji stanęli karnie do pracy. Ta energia i zapał wydały już wiele owoców, a w przyszłości przyczynią się do polepszenia bytu całego społeczeństwa. Przemówienie obywatela Kalinowskiego oraz nieustannie wznoszone okrzyki na cześć Armii Czerwonej, Armii Polskiej, Marszałka Stalina i polskich władz zakończyły potężną manifestację społeczeństwa poznańskiego.

Musimy podźwignąć z upadku polską kulturę ludową

W poniedziałek dnia 12 bm. nastąpiło otwarcie kursu Kultury Ludowej w Wielkopolskiej Świetlicy Ludowej przy ul. Kossaka 1.

Zebrań zainaugurował kierownik ob. A. Glapa, witając przedstawicieli władz oraz zebranych gości, po czym wznosił okrzyk na cześć dowódcy wojsk polskich. Po odśpiewaniu Hymnu Narodowego ob. A. Glapa wygłosił referat na temat kultury ludowej. Na wstępie stwierdził prelegent wręcz katastrofalny stan tej kultury, zostawiony nam przez okupanta. Biskupizna w powiecie gostyńskim, Szamotuły i okolice Dąbrowki Wielkiej w pow. zbąszynskim zostały najbardziej akcją niszczycielską dotknięte. Chętni, którym sprawy regionalne i polskie leżą na sercu, organizują — w skromnych na razie ramach — 1. kurs Kultury Ludowej w demokratycznej Polsce. Szarzyńskie i tendencje kosmopolitycznej, wybujałego urbani-

zmowi i mechanicznej rozrywce, którymi karmiła nas propaganda niemiecka do przesytu — musimy przeciwstawić zdrową i jędrną kulturę ludową, bogatą w barwne motywy sztuki i twórczość wsiową, chłopską, nawiązującą do tradycji starosłowińskiej i piastowskiej.

Prelegent domagał się odrodzenia kultury regionalnej Wielkopolski mogącej dać podwaliny pod wielkopolski przemysł artystyczny oraz poważny wkład do kultury ogólnopolskiej. Wielkopolskie przodki, polonezy i wjaty winny stać się równie popularne jak mazurki Chopina. Dopóki żyje pieśń dopóty żyje naród. Chłopskość równa się szlacheckości, bo ufundowana jest trudem, pracą i potem rolnika. Obecnie wieś przekształca się i zmienia oblicze, masy napływają do miast — trzeba więc ratować od zguby resztki kultury narodowo-ludowej — a to jest właśnie celem referatu Kultury Ludowej, powstałego

przy Kuratorium Okręgu Szkolnego w Poznaniu. Współpracownicy pragną rozbudzić godność i dumę stanową, dokształcić jednostki zdolne, dostarczyć materiału do zrabowanych muzeów ludowych oraz motywów artystycznych fabrykom i warszatom. Wojna sprzyjając nowościom, niechaj będzie odrodzeniem regionalizmu i w całej pełni uprzystępnego szerokim masom. Nasz powrót na ziemie zachodnie i północne niechaj będzie nie tylko sprawą administracyjną, gospodarczą i polityczną, lecz także kulturalną.

Z kolei ob. J. Bzdęga dał krótkie sprawozdanie z prac kursu w czasie okupacji, podkreślając zniszczenie kultury materialnej i duchowej w mieście Poznaniu. Brak szeregu członków organizujących Związek Teatrów Ludowych. Na prowincji zniszczenie jest nieco mniejsze, ale na Biskupiznie np. z 25 dudziarzy zostało zaledwie 4. Z drugiej strony urządzenie na prowincji imprez regionalnych: podkościolków, katarzynek, wieczornic itp. sprzyjało kultywowaniu regionalizmu podczas okupacji. Wierszem ob. Glapy pod tytułem „O Poznańskim” zakończył prelegent sprawozdanie.

Wystawienie barwnych przeźroczy uplastyczniło zebranych piękno i barwność regionalnych strojów wielkopolskich oraz pełną poświęcenia pracę kierownictwa kursu. Ob. Glapa zapowiedział również wystawienie wkrótce kolorowego filmu ludowego, gdyż przy świetlicy znajduje się także laboratorium kinematograficzne. Organizuje się regionalne pracownie hafciarskie i regionalny przemysł zabawkarski.

Świetlica otwarta jest codziennie w godz. 12—14-tej. Natomiast wykłady odbywać się będą w godz. 16—18, na które kierownictwo chętnych zaprasza.

Młodzież łódzka przy pracy

Łódź. (Polpress). Dnia 28. II. 1945 r. nastąpiło w Łodzi uroczyste otwarcie roku szkolnego w państwowych gimnazjach kupieckich męskim i żeńskim.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Kuratorium O. S. Łódzkiego, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Izby Przemysłowo-Handlowej, rodzice i młodzież szkolna.

Podczas uroczystości wręczono młodzieży sztandar szkolny, pieczętowiec przechowywany przez lata okupacji przez woźnego szkoły ob. Edwarda Kowalskiego.

Podhale oczekuje turystów

Zakopane nie poniosło poważniejszych szkód. Niemcy pośpiesznie zwiiali w kierunku Chochołowa, gdzie partyzanci przygotowali im krwawą niespodziankę.

W Zakopanem pomimo obław, jakie organizowało tamtejsze Gestapo znalazło schronienie w ostatnich czasach wielu warszawiaków.

Silnie ucierpiała Chabówka, gdzie dużo domów spaliło się.

W Rabce uciekający Niemcy zniszczyli elektrownię, łaźniaki i kilka pensjonatów, w których kwatrowało ostatnio wojsko.

Ogólnie biorąc, Podhale może już w najbliższym sezonie wrócić do swej dawnej roli — głównego terenu uzdrowiskowego i wypoczynkowego Polski gdzie ludność znajdzie zasłużony wypoczynek i wytchnienie po wyczerpanej pracy umysłowej i fizycznej. (Polpress).

Tymczasowa Rada Narodowa w Bydgoszczy

Bydgoszcz. (Polpress). W Bydgoszczy utworzono Tymczasową Radę Narodową miasta Bydgoszczy. Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się dnia 24 lutego bieżącego roku.

Reforma rolna na Pomorzu

Bydgoszcz. (Polpress). Na Pomorzu przystąpiono już do prac nad reformą rolną. Na oswożonych obszarach są już prace parcelacyjne w toku.

Inauguracja sezonu Teatralnego w Krakowie

Po 5 i pół letniej przerwie odbyła się w Krakowie inauguracja sezonu teatralnego. Po uroczystym nabożeństwie w kościele św. Krzyża, w czasie którego soliści teatralni odśpiewali szereg pieśni religijnych, udali się członkowie zespołu artystycznego na Rynek i złożyli wieniec na płycie pomnika Mickiewicza.

Akademia Handlowa w Poznaniu rozpocznie wkrótce kształcenie nowych pionierów

Akademia Handlowa w Poznaniu znawia swą działalność i jest w toku przygotowań do rozpoczęcia nowego roku akademickiego w połowie kwietnia. W dniu 8 bieżącego miesiąca odbyło się posiedzenie Kuratorium Akademii Handlowej pod przewodnictwem prezesa Kalamajskiego, na którym uchwalono szereg wniosków odnośnie odnowienia i uporządkowania gmachu i obsadzenia katedr. Wobec tego, że rektor Skalski znajduje się dotąd w obozie koncentracyjnym w Niemczech, kierownictwo Akademii Handlowej spoczywa w ręku prof. dra Józefa Górskiego.

Sekretariat Akademii Handlowej, aż do chwili uporządkowania gmachu własnego, mieści się tymczasowo w gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej przy ul. Mickiewicza 31, gdzie odbywa się rejestracja słuchaczy na I-szy i wyższe lata studiów. Tam również od godziny 10-tej do 12-tej udziela się wszelkich informacji w sprawie studiów normalnych i specjalnych oraz wniosków przyjęcia.

Łącznie z rokiem akademickim projektuje się uruchomienie następujących kursów specjalnych: wyższy kurs pedagogiczny, wyższy kurs rewizyjno-powierniczy, wyższy kurs administracyjno-skarbowy, wyższy kurs spółdzielczości, wyższy kurs organizacji i kierownictwa przedsiębiorstw.

Poznań będzie większy i piękniejszy

W związku z wywiadem, uzyskanym u inż. arch. Ulatowskiego, podaje Polpress: Gospodarka niemiecka "wyrządziła Poznaniowi przez wszystkie lata okupacji ogromne szkody. Zarządzenia germańskie odnośnie rozbudowy i przebudowy miasta dążyły do wyrugowania względnie zastąpienia wszystkich zabytkowych gmachów polskich. Już w roku 1821 Niemcewicz, zwiedzając Poznań ubolewał nad zanikiem charakteru polskiego naszego miasta.

W obecnych pracach, dział planowania urbanistycznego w Zarządzie Miejskim kieruje się myślą przywrócenia miastu jego rzeczywistego charakteru polskiego. Poważne zniszczenia umożliwiają przeprowadzenie projektów o jakich nie można było pomyśleć przed wojną.

Opracowuje się więc śmiały projekt odsłonięcia Góry Przemysława od strony Placu Wielkopolskiego (dawniejszy placu Sapieżyńskiego), na której wznosi się ongiś zamek Piastów. Plac Wielkopolski będzie placem reprezentacyjnym, przeznaczonym na wielkie i poważne zebrania o charakterze narodowym. To przeznaczenie placu znajdzie swój wyraz w ukształtowaniu architektonicznym. Na Górę Przemysława będą prowadzić wspaniałe, szerokie schody a na szczycie jej projektuje się wzniesić pomnik Wolnej Polski.

To tylko jeden szczegół z projektów przyszłego Poznania, a będzie ich bez wątpienia bardzo wiele.

Pierwsza drużyna harcerska w Poznaniu

Poznań. (Polpress). Preżne i rzutkie harcerstwo polskie jest również w Poznaniu na posterunku. Zawiązała się już pierwsza drużyna w naszym mieście. Zapisy przyjmuje się przy ul. Marsz. Focha 72.

Artyści poznańscy

pod kierownictwem
Mariana Leszcz-Mirskiego

wystąpią 18 marca br., godz. 11
na scenie TEATRU POLSKIEGO
w PORANKU ARTYSTYCZNYM

Program:
Recytacje — Muzyka
Śpiew — Tańce

Dochód przeznaczają artyści w d o w o m
i sierotom „Rodziny Wojskowej”

Zwracamy uwagę na

PIERWSZA WYSTAWA
Poznańskich Artystów Plastyków
którą ujrzymy w foyer
Teatru Polskiego

Przedsprzedaż biletów w kasie Teatru Pol-
skiego od 15 bm. Kasa czynna od 10 do
13-tej. W niedzielę, 18 bm. od 9-tej rano.
Szczegóły w afiszach   Szczegóły w afiszach

Otwarcie Miejskich Szkół Handlowych w Poznaniu

Zarząd stołecznego miasta Poznania, któremu przypadła w udziale szlachetna praca odbudowy wszelkich placówek o znaczeniu organizacyjnym, ekonomicznym i naukowym stolicy Wielkopolski, dołożył wespół z Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego wszelkich starań, by w terminie jak najkrótszym na nowo powołać da życia ten dział szkolnictwa, który ma być składnikiem podbudowy życia gospodarczego w Państwie.

Czynniki państwowe, zdając sobie sprawę, że tylko należyte przygotowane jednostki przyczynią się do rozwoju polskiego życia ekonomicznego, stworzyły gimnazja kupieckie, licea handlowe i administracyjne oraz roczne szkoły przysposobienia kupieckiego i administracyjno-handlowego (I. i II. stopnia).

Zarząd stołecznego miasta Poznania otwiera w chwili obecnej następujące typy szkół handlowych:

Gimnazjum Kupieckie,
Roczna Szkoła Przysposobienia Kupieckiego I. stopnia,
6-miesięczny Kurs Handlowy,
Liceum Handlowe,
Liceum Administracyjne

pod nazwą ogólną „Miejskie Szkoły Handlowe w Poznaniu”.

Kierownictwo Miejskich Szkół Handlowych w Poznaniu zostało powierzone ob. dyrektorowi Marianowi Grabowskiemu, zaś służonemu działaczowi na niwie pedagogicznej i zawodowej.

Jakie są zadania poszczególnych typów szkół zawodowych?

Zadaniem gimnazjum kupieckiego jest kształcenie pracowników, którzy by obok praktycznego przygotowania zawodowego posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych, niezbędnych do pełnienia czynności zawodowych w działach kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych. Gimnazjum kupieckie jest trzy- lub czteroletnie. Podbudową programową jest 6 klas szkoły powszechnej. Gimnazja kupieckie trzyletnie dają przygotowanie kupieckie ogólne, czteroletnie zaś uwzględniają w klasie czwartej specjalizację (np. handel spółdzielczy, handel wyrobami włókienniczymi itp.). Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo kupieckie. Do gimnazjum kupieckiego przyjmuje się kandydatów, którzy przedłożą świadectwo ukończenia 6-tej klasy szkoły powszechnej lub inne uznane za równorzędne i złożą egzamin wstępny z języka polskiego i rachunków.

Roczna szkoła przysposobienia kupieckiego I. stopnia obejmuje w skrócie ten sam plan nauki co gimnazjum

kupieckie i umożliwi kandydatom przejście do pracy zawodowej po jednym roku nauki. 6-miesięczny kurs handlowy podobnie jak roczna szkoła przysposobienia kupieckiego daje kandydatom przygotowanie do pracy zawodowej w administracji jednostek gospodarczych.

Liceum handlowe jest szkołą dwuletnią, opartą na podbudowie programowej gimnazjum ogólnokształcącego nowego typu. Przygotowuje on teoretycznie i praktycznie do pracy zawodowej w handlu, umożliwia wstęp do uczelni wyższych i akademickich. Kandydat po ukończeniu 2 klas zdaje egzamin dojrzałości. Przewiduje się również tworzenie klasy trzeciej, która jest poświęcona specjalizacji np. w zakresie handlu zagranicznego, spółdzielczości, handlu rolniczego itd.

Liceum administracyjne jest podobnie jak liceum handlowe szkołą dwu- lub trzyletnią. Warunki przyjęcia identyczne jak do liceum handlowego. Liceum administracyjne ma przygotować kandydatów do samodzielnej pracy w administracji państwowej i samorządowej oraz w działach administracyjnych różnych przedsiębiorstw gospodarczych. Ośrodkiem pracy absolwenta liceum administracyjnego będzie zasadniczo administracja publiczna. W państwie demokratycznym posiada ten typ liceum szczególny charakter i znaczenie. Liceum administracyjne da swym absolwentom niezbędne podstawy do zrozumienia zadań ekonomicznych i społecznych.

W klasie trzeciej liceum administracyjnego przewiduje się specjalizację przez utworzenie specjalnych wydziałów, jak: samorządowy, kolejowy, pocztowy, skarbowy i administracji ogólnej.

Absolwenci trzyletnich liceów otrzymują tytuł naukowy: licencjat, stwierdzający przygotowanie do pracy w danym dziale administracyjnym.

W najbliższą sobotę, dnia 17 marca 1945 nastąpi otwarcie Miejskich Szkół Handlowych w Poznaniu, poprzedzone uroczystym nabożeństwem. Młodzież zgromadzi się w tym dniu rano o godz. 8-mej w gmachu szkolnym przy ul. Słowackiego 58/60.

Pomyślny jednak rozwój szkoły uzależniony jest w znacznym stopniu od uzyskania odpowiedniego gmachu szkolnego, co wobec zniszczenia miasta napotyka na duże trudności.

Jednocześnie Dyrekcja Miejskich Szkół Handlowych podaje do wiadomości, że przyjmuje się nadto zapisy kandydatów do klasy czwartej gimnazjum kupieckiego na podstawie świadectwa ukończenia trzech klas gimnazjum kupieckiego, oraz zapisy kandydatów do klasy drugiej liceum handlowego i administracyjnego na podstawie świadectwa promocyjnego do tejże klasy.

Na ziemiach zachodnich znajdzie pracę 200 tysięcy repatriantów z za Bugu

W numerze 17 naszego pisma zamieściliśmy wzmiankę o utworzeniu Urzędu Repatriacyjnego, którego celem jest wymiana ludności, pozostałej na terenach przynależnych do Związku Sowieckich Republik Rad. Obecnie możemy się z Czytelnikami podzielić dalszymi informacjami dotyczącymi prac Urzędu Repatriacyjnego. Urząd ten został powołany do życia dekretem z dnia 7 października 1944 roku. Zadaniem Urzędu jest nie tylko opieka nad Polakami z za Bugu, lecz również i nad Polakami z zagranicy, co jednakże jest kwestią przyszłości.

Do zakresu działalności Urzędu wchodzi opieka aprowizacyjna i sanitarna nad repatriantami oraz pomoc dla nich przy od-

budowie warsztatów pracy. Wielu pracującym udziela Urząd Repatriacyjny pomocy finansowej. W obecnej chwili oczekuje się już pierwszego transportu powracających z za Bugu, których w ogólnej sumie ziemie zachodnie mają przyjąć około 200 tysięcy. Na miejscu rozpatrywane będą kwalifikacje zawodowe, wykształcenie oraz dawniejszy stan posiadania repatriantów, po czym na podstawie tych badań przybywający otrzymają pracę względnie warsztaty lub ziemię, w myśl wskazań reformy rolnej.

W obecnej chwili Urząd jest gotowy do podjęcia prac i przyjęcia pierwszych repatriantów.

Naprawa urządzeń drenarskich nieodzownym warunkiem wstępnych prac rolniczych

Od sierpnia 1944 do stycznia bieżącego roku trwały w województwie poznańskim prace fortyfikacyjne, którymi Niemcy poczynili rolnictwu polskiemu poważne szkody. Nadchodzi czas, w którym zacznie się usuwać rowy strzeleckie i przeciwczołgowe.

Rolnicy! Baczcie, aby do poczynionych rozkopami szkód nie dołączyły się nowe. Trzeba natychmiast naprawić uszkodzone

urządzenia drenarskie, przecięte przy kopaniu rowów fortyfikacyjnych. Przed zasypaniem należy w fachowy sposób naprawić przerwane zbiorniki i zabezpieczyć sączki przed zamuleniem. Zasypanie uszkodzonych drenów może w przyszłych latach spowodować zabagnienie pól i wywołać nieobliczalną straty w plonach. Mamy w terenie wielu dzielnych robotników drenarskich i szachmistrzów. Należy wpragnąć

ich do pracy przy usuwaniu i zasypywaniu rowów. Należy zasypywać najpierw te rowy, przez które drenaż nie przechodził, następnie odcinki pomiędzy drenami. Uszkodzenia drenów należy uwidaczniać wiechami, o ile naprawy nie dałoby się natychmiast przeprowadzić. Rury drenarskie na te cele znajdą się przeważnie na zainteresowanych lub sąsiednich warsztatach rolnych.

Rolnicy! Pomagajcie sobie wzajemnie, a w razie potrzeby pomocy fachowej i materialnej zwracajcie się do Wydziału Wodno-Melioracyjnego przy Wojewódzkim Urzędzie Ziemijskim w Poznaniu, ulica Niegolewskich 15.

Wymiana pieniędzy również w Komunalnej Kasie Oszczędnościowej

Jak nas informują, wymiana marek niemieckich na złote polskie odbywać się będzie również w Komunalnej Kasie Oszczędnościowej Powiatu Poznańskiego w Poznaniu, przy ul. Wyspiańskiego nr 12 Gmach Starostwa Powiatowego i to począwszy od dnia 15 bież. miesiąca w godzinach od 8—13.

Izba Skarbowa w Poznaniu wznowiła swą działalność

W Poznaniu wznowiła swą działalność Izba Skarbowa, mieszcząca się obecnie przy ul. Wały Batorego 5.

Bliższe szczegóły, dotyczące rozmieszczenia Urzędów Skarbowych, rejestracji osób pobierających emerytury lub renty, oraz o zakresie terytorialnej działalności władz skarbowych zostaną podane do wiadomości publicznej w dniach najbliższych.

Uwaga, prawicy!

Wszystkich prawników, a więc: sędziów, asesorów, aplikantów sądowych, notariuszy, adwokatów, aplikantów adwokackich i innych pracowników organów wymiaru sprawiedliwości uprasza się o zgłoszenie przy ul. Młyńskiej 1a w pokoju 33 w godzinach między 9 a 12-tą.

Równocześnie podaje się do wiadomości, że osoby posiadające jakiegokolwiek mienie sądowe zobowiązane są do zwrócenia go prawowitym urzędem. Niezastosowanie się do powyższego zarządzenia będzie karane.

Kiedy mieszkańcy Poznania korzystać będą z prądu i gazu?

Poznań. (Polpress). Miejskie Zakłady Użyteczności Publicznej informują, że już w bieżącym tygodniu otrzymają mieszkańcy naszego miasta prąd elektryczny. Prace nad umożliwieniem dostawy gazu trwają nieprzerwanie. Spodziewać się należy, że z początkiem kwietnia miasto zaopatrywane będzie w gaz.

Studenci pomogą w odbudowie Uniwersytetu Poznańskiego

Poznań. (Polpress). Delegat Rządu dla spraw szkół akademickich w Poznaniu zwrócił się do Młodzieży Akademickiej z apelem, by własnymi siłami dopomógł kierownictwu przy zabezpieczeniu i doprowadzeniu do porządku gmachów i dobytku uczelni. Zbiorowy wysiłek studentów przyczyni się do przyspieszenia terminu otwarcia Uniwersytetu Poznańskiego.

Zbiórka studentek i studentów codziennie od poniedziałku 12 marca br. o godz. 8.30 przed gmachem Collegium Minus przy Wałach Wazów 26. Sprzęt jak łopaty, miotły i wózki uprasza się zabrać ze sobą.

Rozdzielcy ziemniaków — uwaga!

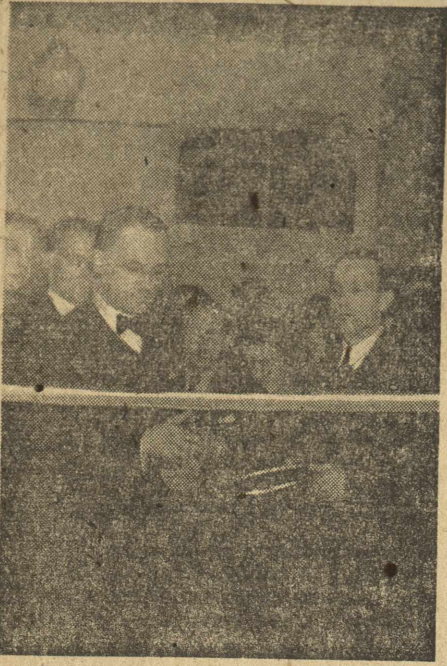
Wydział Apropowizacyjny Zarządu Miejskiego w Poznaniu wzywa handlarzy targowych oraz składki, które zajmowały się przed wojną lub w czasie okupacji sprzedażą ziemniaków, do natychmiastowego zgłoszenia się w Zarządzie Miejskim przy ul. Matejki 49 I. ptr. pokój 121 w godz. 13 do 15-tej w sprawie przydziału ziemniaków.

Gdzie mieszczą się biura Polskiego Związku Zachodniego

Polski Związek Zachodni — Okręg Poznański — komunikuje, że biura Związku znajdują się w gmachu Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Poznaniu, przy ul. Kochanowskiego 4, II. piętro.

Z otwarcia świetlicy Wojewódzkiego
Wydziału Przemysłowego

Pełnomocnik Komitetu Ekonomicznego na woj. Poznańskie, obywatel Szeńic, przecina wstęgę, dokonując tym samym otwarcia nowej placówki kulturalnej.

Wydawanie kart żywnościowych dla podopiecznych

Mieszkańcy m. Poznania, którzy podlegali rejestracji podopiecznych (tj. starcy, dzieci do lat 16, sieroty, ułomni itd.) otrzymują kartki żywnościowe w ośrodkach ewidencyjnych M. K. O. S. u, które znajdują się w następujących miejscach:

- Ośrodek I — Śródmieście — św. Wojciech nr 33, II.
- Ośrodek II — Jeżyce — ul. Słowackiego 55.
- Ośrodek III — Łazarz — ul. Berwińskiego nr 1, m. 5.
- Ośrodek IV — Wilda — ul. Szwajcarska 25.
- Ośrodek V — Dębiec — ul. Świerczewska nr 43, m. 1.
- Ośrodek VI — Górczyn — ul. Marsz. Focha nr 158.
- Ośrodek VII — Staroleka — ul. Forteczna nr 29.
- Ośrodek VIII — Osiedle Warszawskie — Śródka, ul. Bydgoska 4a.
- Ośrodek IX — Poznań-Wschód, ul. Główna nr 50.
- Ośrodek X — Solacz, Winiary, Gołęcin, Szelaż, al. Małopolska 8.

Obywatele, którzy są bez pracy, a rejestrowali się już w Urzędzie Pracy, winni zgłaszać się również w wyżej wymienionych ośrodkach. Przy zgłoszeniu i po przedłożeniu karty rejestracyjnej Urzędu Pracy otrzymają oni również karty żywnościowe.

Miejski Komitet Opieki Społecznej Samecki, kierownik.

KOMUNIKATY

— Dyrektorem Miejskich Zakładów Siły, Światła i Wody w Poznaniu mianowany został długoletni naczelny inżynier Wodociągów, obywatel dypl. inż. Aleksander Jańczak.
Dyrekcja Zakładów Siły, Światła i Wody stol. m. Poznania — ul. Grobla 15, pokój 225.

— Dyrekcja Państwowego Liceum Budowlanego w Poznaniu oświadcza, iż wnioski o przyjęcie składać należy w sekretariacie przy ulicy Bergera 5 II piętro, pokój 22, od godziny 9—14. Do wniosku załączyć należy: dokument urodzenia, zaświadczenie wtórnego szczepienia ospy, świadectwo ukończenia gimnazjum nowego typu lub równorzędnej przygotowania, zyciorys, świadectwo z odbytej praktyki budowlanej.

Kandydaci podlegają egzaminowi wstępnemu z matematyki i rysunków odręcznych. Świadectwo ukończenia Liceum uprawnia do skróconych studiów na Politechnice.

— Zebranie pracowników Służby Ruchu (przetokowych i zwrotniczych) odbędzie się dnia 16. 3. 45 o godz. 16.30 w sali jadalnej ekspedycji towarowej. Ze względu na ważność obrad przybycie konieczne.

Zarząd Oddz. Okręg. Z. Z. K.
w Poznaniu, ul. Wierzbicice 45

— Byli więźniowie Fortu nr 7 proszeni są o skontaktowanie się osobiste lub na piśmie z byłym więźniem — obywatelem Ignacym Ryparzewskim, ul. Dolna Wilda 8, m. 3.

— Zebranie Wolnego Cechu Szklarzy odbędzie się w piątek 16 bm., o godz. 14.00 w Izbie Rzemieślniczej, ul. Mielżyńskiego 10, na które zaprasza się wszystkich członków miejscowych i zamiejscowych oraz pracowników szklarskich.
Ze względu na bardzo pilne i aktualne zagadnienie, przybycie wszystkich członków obowiązkowe. Uprasza się o przyniesienie dokładnego spisu osób podlegających aprowizacji.
Zarząd.

— Fabryka Odzieży w Jarocinie poszukuje czeladników krawieckich do prac masowych i konfekcyjnych. Zgłoszenia przyjmuje biuro Fabryki Odzieży w Jarocinie przy ul. Krakowskiej nr 77 (Strzelnica).

Życia Wielkopolski

W powiecie Obornickim życie toczy się już normalnie

Po miesiącu wyzwolenia przez Armię Czerwoną, społeczeństwo obornickie zapomniało już o zwierzu hitlerowskim. Małe dzieci polskie znowu śpieszą wesoło do szkoły, w kościele odprawia się nabożeństwo, piekarnie i rzeźnice dają chleb i wędliny, mleczarnia zaopatrzuje ludność w mleko, poczta przynosi pierwsze gazety, na salach publicznych padają znowu polskie słowa i brzmią polskie piosenki, ludzie patrzą spokojnie w przyszłość. Ze Oborniki doszły do tak pięknych wyników, zawdzięczają to w pierwszym rzędzie niestrudzonej pomocy, opiece, radom i pracy majora Ogórcowa z Wojskowej Komendatury Powiatu oraz kapitana Potpurina, Wojskowego Komendanta Miasta.

W rocznicę zwycięskiej Armii Czerwonej podejmował u siebie Wojskowy Komendant Powiatu major Ogórcow obywatela Starostę Powiatowego, burmistrza miasta Obornik i jego zastępcę, przedstawicieli Polskiej Partii Robotniczej i komendantów Milicji Obywatelskiej. Po pięknym, ze swadą wygłoszonym przemówieniu gościnnego gospodarza na temat braterstwa broni Czerwonej i Polskiej Armii oraz po mowach zaproszonych gości wywiązały się długie i serdeczne pogawędki, które jeszcze bardziej zacieśniły węzły wzajemnej przyjaźni.

W minionych dniach zęgnęły Oborniki na wieczny spoczynek bohaterów milicjantów: Sowiaka i Jaegera, którzy zginęli w walce z niemieckimi bandami. Nad grobem zęgnęli zmarłych w obecności tłumu ludzi przedstawiciele Armii Czerwonej i Komendant Milicji obywatel Henryk Borowicz. Przemawiał również kapitan Potpurin, Wojskowy Komendant miasta Obornik o wartości krwi i śmierci w obronie granic Polski i wolności narodów. Słowa jego wywarły niezatarte wrażenie.

Z inicjatywy Powiatowego Wydziału Informacji i Propagandy odbyła się w Obornikach w ub. niedzielę impreza kulturalno-rozrywkowa pod tytułem „Kilkanaście minut wytchnienia”.

Po słowie wstępnym obywatela Thiebla, odśpiewaniu kilku pieśni ludowych i żołnierskich przez publiczność oraz występie muzycznym obywatela Kmiecica nastąpiły tańce. Wspólnym odśpiewaniem „Szybko upływa życie” zakończono imprezę.

Dnia 8 bm. witały Oborniki zdążające na front oddziały polskie. Po defiladzie wojska zebrali się w sali gimnazjalnej: Starosta Powiatowy, przedstawiciele Korpusu Oficerskiego, burmistrz miasta Obornik i tłumy ludzi. Po słowie wstępnym obywatela Grelńskiego powitał Armię Polską przedstawiciel Polskiej Partii Robotniczej ob. Olejniczak, po czym w imieniu Stronnictwa Ludowego zabrał głos komisarz ziemski ob. Borowicz i w wzruszających słowach przedstawił martyrologię oborniczanie za okupanta. Przedstawiciel Wojska Polskiego szczegółowo zobrazował program i dążenia nowej, odrodzonej, demokratycznej Polski. Po nim zabrał głos

w imieniu Armii Czerwonej kapitan Karnikow i wznosił okrzyk na cześć braterstwa broni niezwykłej armii Czerwonej i Wojska Polskiego.

Dzięki błyskawicznemu uderzeniu Armii Czerwonej germański grabieżca nie zdołał zniszczyć powiatu obornickiego. Jeszcze w przeddzień wyzwolenia oprawcy hitlerowscy projektowali internowanie ludności. Zrozumieli więc jest entuzjazm z jakim społeczeństwo powiatu obornickiego witało bohaterów żołnierzy Armii Czerwonej.

W Rogoźnie odbyło się konstytucyjne zebranie Gminnej Rady Narodowej. Wójttem obrano ob. Janiszewskiego ze Stronnictwa Ludowego, a podwójnim ob. Kurczewskiego, reprezentanta służby folwarcznej.

W Gostyniu uruchomiono cukrownię i kolej powiatową

W Gostyniu burza wojenna nie wyrządziła wielkich szkód. Poza spalonym gimnazjum, żadne budynki nie uległy zniszczeniu. To też życie w mieście i powiecie szybko zaczęło toczyć się normalnym biegiem.

Szkoły są już niemal w całym powiecie otwarte. Prace w powiatowym Wydziale Ziemi i Postępują szybko naprzód. Opracowuje się już plan przydziałów ziemi. Wybitną ruchliwość wykazują Powiatowy Wydział Informacji i Propagandy, rozmieszczając na ulicach transparenty i instalując megafony radiowe. W mieście otwarto już Dom Kultury.

Na ulicach porządek wzorowy, co w wielkiej mierze jest zasługą tamtejszej Milicji Obywatelskiej.

Pomyślnie i sprawnie rozwija się życie gospodarcze w mieście i powiecie. Otwarto już piekarnie, składy rzeźniczne, spożywczcze i fryzjerskie. Najszybciej zorganizowały się hotele i restauracje. Doniosłym wydarzeniem było uruchomienie miejscowej cukrowni i kolei powiatowej.

W odległości 4 km od Gostynia, w miasteczku Piaski otwarto już Dom Ludowy i ochronkę dla dzieci założoną przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek.

W Marysinie w Zakładzie OO, Bonifratrów mieści się wzorowo utrzymany i wspaniale wyposażony szpital, nad zachowaniem którego pracowała grupka Ojców i Braci. Specjalną zasługę zdobył sobie brat aptekarz, dzięki któremu zakład zdołał zaopatrzyć się w środki lecznicze, wystarczające na obsłużenie chorych nie tylko z własnego lecz również z okolicznych powiatów.

W Gostyniu i okolicy zapoczątkowano również zbiórke żywności dla Poznania.

Wieś czyni zresztą wszystko, by z wiosną obsiać wolne połacie ziemi i w ten sposób zapewnić ludności wyżywienie.

Otwarcie Teatru Kujawskiego w Inowrocławiu

Inowrocław. (Polpress). Z inicjatywy i staraniem Związku Walki Młodych otwarto w Inowrocławiu Teatr Kujawski. Inauguracyjne przedstawienie odbyło się w ubiegłą niedzielę.

Zarządzenie Rejonowego Komendanta Uzupełnień Poznań-Miasto

Wszystkie urzędy państwowe, samorządowe, jak również przedsiębiorstwa państwowe, które chcą reklamować swych pracowników od czynnej służby wojskowej winny w terminie do dnia 25 marca 1945 r. złożyć wnioski reklamacyjne do R. K. U. Poznań-Miasto.

Wzór wniosku reklamacyjnego można otrzymać w R. K. U.

Rejonowy Komendant Uzupełnień
Mikszyński, kapitan.

Zaciemniać dokładnie okna!

Prezydent stołecznego miasta Poznania zwraca: a) by ludność miasta Poznania — we własnym interesie — ściśle przestrzegła zaciemniania okien z chwilą zapadania zmroku; b) wszystkich dozorców domów i bloków mieszkaniowych do wykreślenia bezpieczników w mieszkaniach niezamieszkałych i zachowania ich u siebie.

— Krystyna Kasztelan; Bolesław Waligóra — Bożena Zofia Ehlert; Czesław Gotowała — Marianna Jaśniak; Antoni Król — Maria Bartkowska; Bohdan Józef Zaidlewicz — Zofia Helena Szulcowska; Feliks Gruska — Helena Kordylewska; Bernard Sibila — Jadwiga Halina Dykczak; Karol Herman Wandelt — Marianna Kujawa; Bernard Szymański — Halina Antonina Śródka; Czesław Marcinkowski — Lucja Maria Smulczyńska.

Dnia 9 bm zawarł związki małżeńskie: Jan Wierzejewski — Helena Grzechowicz; Kazimierz Polowczyk — Agnieszka Kirchner; Jerzy Piotr Kokular — Stefania Fabian; Henryk Paweł Kaczor — Władysława Kubis; Fritz Jagodziński — Irena Maria Piechocka; Henryk Schlabs — Halina Anna Bakowska; Czesław Kaźmierczak — Hieronima Janina Zabilska; Wacław Majchrzak — Wanda Helena Wesnerowicz; Czesław Zenon Knoll — Wanda Maria Michalak; Erwin Zygmunt Polzin — Marta Regina Benigna Korek; Edward Bączyk — Leokadia Weinert; Edward Strauchmann — Maria Ciecchanowska; Brunon Teodor Ciecchanowski — Helena Chmielewska; Tadeusz Leon Tomczyk — Urszula Irena Leszczak; Edmund Marian Wlekiński — Janina Władysława Majchrzak; Zygmunt Mielczarek — Wanda Pomorska.

Dnia 10 bm. zgłoszono w Urzędzie Stanu Cywilnego 23 urodzeń, w tym 10 chłopców i 13 dziewcząt

Zmarli: 7 bm.: Nowaczyk Włodzimierz, Schegel Józef, Dembińska Marta, Koterba Józef — podoficer zawodowy; 8 bm. Nowak Elżbieta, Stachowski Władysław, Stawiński Zdzisław, Walkowski Sabina; 9 bm. Muszyńska Irena, Gurka Stanisław — szofer, Szymańska Marianna, Pietrzykowska Katarzyna, Napierański Władysław — emeryt, Rożnowicz Bolesław — emeryt, Beyer Aleksander, Jarocho Agnieszka, Ossowska Marianna, Musiał Marcin — rencista kolejowy, Cieślik Janina, Schrandt Maria; 10 bm. Mackowiak Franciszek — krawiec, Wiczorek Stanisław — robotnik.

Dnia 10 bm. zawarto następujące związki małżeńskie: Kazimierz Witold Siliński — Wanda Janina Andrzejewska, Bolesław Madejski — Zofia Konieczna, Marian Florian Knade — Marianna Ratajczyk z domu Pawlak, Maksymilian Schmidt — Anna Jackowiak, Leszek Kazimierz Śniatecki — Władysława Wiktorska, Wacław Szezechowicz — Janina Wiktorska, Janusz August Jarzębski — Stefania Norberta Rajska, Edmund Roman Idziński — Wanda Jadwiga Hildebrandt, Lech Antoni Śmieciński — Pelagia Kasińska, Henryk Jan Koniecki — Irena Maria Nowicka, Jerzy Hoffmann — Stefania Joanna Gasiorowska, Marian Małecki — Anna Gryca, Wiktor Matela — Kazimiera Duszkiewicz, Wiktor Józef Jasnowski — Józefa Bruska, Czesław Koperski — Stefania Gorzan, Henryk Derda — Cecylia Matysiak, Bronisław Adameczak — Halina Janina Barczyńska, Leonard Zwierzyński — Władysława Małecka, Bolesław Matuszewski — Felicja Przywecka, Zdzisław Dudziak — Helena Borowska, Gwidon Budziński — Yvonne Maria Szynkowska.

Ze sportu

Koszykarze na starcie

W ubiegłą niedzielę odbył się w sali Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego w Parku Wilsona — pierwszy trening koszykarzy poznańskich. Do ćwiczeń przystąpiły — między innymi — młodymi adeptami — również starsze asy, dobrze znane na europejskich boiskach: Florian Grzechowiak oraz Jarosław Śmigieński. Jak na pierwszy raz trening dał zadowalające wyniki.

Ćwiczenia odbywać się będą w każdy czwartek o godz. 16-tej.

ADMINISTRACJA „GŁOSU WIELKOPOLSKIEGO”

mieści się przy
ul. Berwińskiego 1, parter
gdzie odbywa się
sprzedaż i rozdziel gazet

Wolne miejsca pracy

W dniu 12 bm. Urząd Pracy notuje zapotrzebowanie na następujących fachowców:

Pracownicy umysłowi — 9 inżynierów dla robót podziemnych, 10 techników budowlanych, 1 maszynistkę. Rzemieślnicy — 56 murarzy, 40 cieśli, 8 dekarzy, 38 stolarzy, 2 blacharzy, 2 instalatorów, 3 szklarzy, 5 ślusarzy, 3 ryzjerów, 1 podmistrza budowlanego, 2 oborników, 3 stolarzy na trumny, 4 ogrodników, 1 podkuwacza, 1 uczenia fryzjerskiego; robotników — 621 budowlanych, 448 miejskich, 27 wojskowych, 22 ogrodniczych, 6 drzewnych, 9 do Milicji, 17 do Opieki Społecznej; pracownicy fizyczne — 114 robotnic, 3 posługaczy, 18 fryzjerek, 8 praczek, 7 szcót-karek.

Łącznie potrzeba: 21 pracowników umysłowych, 169 rzemieślników, 1150 robotników oraz 150 pracownic fizycznych.

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Dnia 9 bm. zgłoszono 17 urodzeń chłopców i 9 dziewcząt.

Zgłoszono następujące zgony: 5 bm. — Szymański Tadeusz; 7 bm. Behrendt Agnieszka, Nawrocki Kazimierz — bankowiec, Dembiński Stefan — ślusarz; 8 bm. Jakubiak Kazimierz — kupiec, Janowicz Stanisław — murarz, Bandurska Irena, Walkowski Antoni — murarz, Nowacka Janina, Leśniak Walenty — górnik; 9 bm. Wierzbacz Józef, Radomska Stefania, Sobkowski Janina Wybieralska Maria, Petrykowski Zbigniew.

Dnia 8 bm. zawarto 3 służby wojskowe: Edward Hantke — Maria Aleksandra Lisiak; Kazimierz Kreiter — Helena Balcerak; Witold Michał Knioła — Maria Marta Pientka.

Dnia 8 bm zawarł związki małżeńskie: Romuald Smoczyński — Urszula Nowacka; Franciszek Ksawery Sobkow — Helena Schulz; Walerian Tadeusz Czyżak — Marianna Kanikowska; Antoni Kaczmarek — Stefania Lubomira Seidel; Stefan Szczepan Dolny — Julianna Wojciechowska z domu Bennig; Stanisław Molczyk — Helena Gościński; Brunon Edward Klemke — Ludomiła Lucyna Kostro; Konrad Nowak